

**E x t r a k t**

af

**Hoverie = Reglementet**

for

Herr Conference = Raad og Baron

**Jselins Godser**

i Bordingborg Amt

for saavidt

**Rosenfeldt og Nunøe**

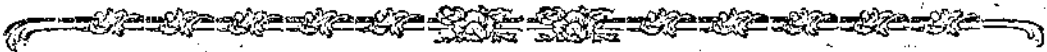
Gaarder og Godser vedkommer.

---

København, 1791.

Trykt hos Johan Fredrik Schultz,

Hof- og Universitetsbogtrykker.


  
 Anno 1777 den 14 November blev ved Forsamling ubi Resboed af undertegnede Kammerherre og Amtmand over Bordingborg og Tryggevelde Amter Johan Rudolph Bielke, tilligemed de af det Kongelige Rentekammer beordrede tvende landkyndige Mand, Cancellieraad, Byefoged og Birkedommer Andreas Badstuber af Præstoe, samt Amtsforvalter Joachim Rieck af Bordingborg, foretagen Forretning, til at forfatte et nyt Hoverie-Reglement for de Hr. Conference-Raad Baron Iselin af det forrige Bordingborgske Distrikt sig tilkiøbte Godser, i Anledning af den efter erholdte Tilladelse, foretagen Inddeeling, af 4 Hovedgaarde med tillagde Bøndergods, at indrette 3 Hovedgaarde med hver især tilliggende Bønder, i Følge Kongelig allernaadigst Forordning af 12 Augusti 1773, efterat vi tilforn havde erhholdet de ved allerhöistbemelbte Forordning allernaadigst anbefalede Angivelser, samt Tirsdagen den 24 Junii sidst afvigte været omkring paa Hoved- og Sædegaardene, for at lade os meddeele de Oplysninger, som formenes at kunne tiene til Efterretning ved det os befalede Hoveries Bestemmelse i Overeensstemmelse med Forordningens 6 §. Og da tagen under Betragtning og til Forretningens Indlemmelse følgende Breve og Documenter:

- I. Det Kongelige Rentekammers Skrivelse dateret 17 Augusti 1776 til mig Kammerherre og Amtmand Bielke, om at foretage denne Forretning tilligemed de til Hoveriets Bestemmelse paa det Bordingborgske Distrikt forhen authorigerede landkyndige Mand, hvilket er saa lydende:

Da Conference-Raad Baron Iselin ved Auction over det forrige Bordingborgske Distrikt tilkiøbte sig 4 Gaarde og Godser, til hvilke Hovedgaarde Bønderne, ved det da forfattede og derefter allernaadigst approberede Reglement ere henlagte at forrette Hoverie; men disse 4 Gaarde siden, efter givent Tilladelse og det meddeelte Kongelige Skibode, ere bleodne inddeelte til 3 Hovedgaarde, hvorved Bønderne altsaa tildeels maae forrette Hoveriet til andre Gaarde, end ved Reglementet er fastsadt.

Saa har bemeldte Conference-Raad Iselin i Henseende til denne Forandring, og for i Fremtiden at have Hoberiet regleret til de nu inddeelte 3 Gaarde, isteden for forhen til 4, ved Promemoria af 3 Junis ansøgt, at det maatte tillades, at et nyt Reglement over Godset til de nu inddeelte 3 Gaarde blev forfattet; man skulle derfor i Anledning heraf tiensfelligt anmode Herr Kammerherre og Amtmand Bielke, at ville tilligemed de til Hoberiets Bestemmelse paa det Bordingborgske Distrikt, forhen autoriserede landhyndige Mænd i Overeensstemmelse med Forordningen af 12 Augusti 1773, af meerebemeldte Conference-Raad Iselin requirere og lade sig meddeele de behørige nye Angivelser, for dernæst for disse 3 Godser at forfatte et nyt Hoberie-Reglement, efter de foresindende locale Omstændigheder, hvorhos noiere bliver at tagttage, at Bønderne ikke paalægges mere Hoberie af Spænd- eller Gangdage, end de ved den forhen allernaadigst approberede Hoberie-Protocol ere ansatte at forette.

Dette saaledes forfattende nye Hoberie-Reglement ville Hr. Kammerherren da, saasnart mueligt, tilligemed Angivelserne til Rentekammeret indsende, for herfra at blive Hans Kongelige Majestæt til forvæntende allernaadigst Confirmation, foresillet.

Rentekammeret den 17 Augusti 1776.

*Bardenfleth.*

*Berner.*

*Hofmann.*

*Morup.*

*Klagenberg.*

*Goldt.*

*Schiønning.*

Til

*J. Wadum.*

Hr. Kammerherre og Amtmand Bielke.

2. Forvalter Prebs Skrivelse af 18 Martii 1777, hvorved sendt Hoberie-Angivelserne for Hr. Conferenceraad Baron Iselins Godser, Iselingen, Rosenfeldt og Lunøe, der eet efter andet er saa lydende:

#### U n d e r d a n i g s t P r o m e m o r i a.

De ved naadigst Skrivelse af 23 Augusti a. p. beordrede Hoberie-Angivelser, som jeg herved tager mig den Frihed at tilstille, ere i saa lang Tid tilbageholdte af Aarsag: At der for at spare Skaberup Bye for den lange Hoberievei til Iselingen, hvortil den ved sidste Inddeeling er lagt, er af mig til hote Herskab S. T. Hr. Baron Iselin giordt Forestilling om: At Redervindinge Bye, som ved forbemeldte sidste Ind-

deeling

deeling er tillagt Godsjet Rosenfeldt, herefter isteden for Skaverup maatte tillægges Tselingen, hvorfra i saa Fald bemeldte Skaverup til Rosenfeldt skulle afgaae, og begge disse Byer saaledes faae langt nærmere Hovvei, end de hidindtil har havt. Paa denne min Forestilling, som ei blev accorderet, er først under 16 Hujus faldet Resolution; Og er dette den fornemste Aarsag til Hoverie-Angivelsernes saa lange Udeblivelse, hvilket efter Deres Høvelbaarenheds naadigste Ordre af 8 Hujus herved i dybeste Underdanighed tilmeldes.

Tselingen den 18 Martii 1777.

*J. Prehn.*

## H o v e r i e - A n g i v e l s e

I Folge den Kongelige Allernaadigste Forordning af 12 Augusti 1773 om notere Bestemmelse af Hoveriet for Fæstebonden i Dannemark.

No. 2.

### Rosenfeldt.

I.

Af Spænd- og Gangdage udfordres nødvendig forrettet til Rosenfeldt Gaard af Godsjets Bønder for I Aar, nemlig:

	Spænd- dage.	Gang- dage.
1. Til at rense Korn, samme paa Loftet at føre og til Conservation at kaste og harpe - -	- -	14
2. Skovning med Bygnings- og Bogntømmer, Træerne at hugge, flække, slinge, lægge paa Saugelad og befordre til de Steder, hvor det skal bruges -	4	8
3. Til Brænde og Tørvs Hiemskovning for Herskabet, Betientere og Forpagtere - -	12	12
4. Til Brændet at skære og flække, eller og Tørv at skære og røgte - - -	- -	8
5. Til Kornstakke og Halms Flotning - -	2	8
6. Til Vandstæders Indretning og Reensning ved Gaarden og i Marken - - -	8	12
7. Huses og Ladegaardens Reensning, dertil -	2	6
8. Til Steen og Gruus at hente til Steenbroe og Opfyldning i og omkring Gaarden, samt til Broelæggere at oppasse, dertil behøves - -	6	4

B

9. Til

	Spænd- dage.	Gang- dage.
9. Til Humle, Potatos og anden nyttig Avls Anlæg og Vedligeholdelse	1	2
10. Til at fæste Vandgrofter til Vandets Afledning i Markerne	- -	4
11. Håndtlængere ved Gaardens Reparation og Materialers Tilførsel	3	6
12. Til Fiskedammes Indretning ved Gaarden og i Markerne, samt de nu værende Damme at rense, behøves	2	4
13. Til Klappjagt i Gaardens Skove og de Marker hvor Jagtrettighed haves	- -	6
14. Til de i Hovedgaardsmarkerne behøvende Beies Indretning med Indgroftning og Opfyldning	3	6
15. Til Sættepiles Befordring og Plantning i Markerne	2	4
16. Gaardens Marker at indgrave, og siden vedligeholde	- -	8
17. Til Vandets Udgravning af Barmemose, hvoraf 116 Tønder Land er tildeelt denne Gaard, som Hovedgaardstaxt	- -	6
18. Til Skoos Plantning og sammes Indhegning	1	2
19. Fæde-Vahrens Kiørsel til Kiøbstæderne, dertil behøves	2	- -
20. Til Flottevogne for Sælgere og Kiøbere, eget Brug, Betientere, Forpagtere og andre, samt ellers andet foresaldende Hovarbeide, som ikke i Forordningens 13 §. er forbuden at anføres	3	6
Hvilket for en heel Gaard udi 1 Aar tilsammen udgjør	51	126

## 2.

Til dette Hoverie at forrette befindes til Gaarden hoveriegiørende Bønder, nemlig:

a) Som forretter heel Hoverie	- -	53.
b) . . . . . halv Hoverie	- -	3.
c) . . . . . fierdedeel Hoverie	.	2.

3.

Specification

paa næstnævnte hovelegiørende Bønder, nemlig:

Gaardens Matricul's No.	Sogn og Bye.	Forretter			Gaardens Matricul's No.	Sogn og Bye.	Forretter		
		Hovert.	heer	halv			1/4	Hoderie.	heer
	Castrup Sogn	heer	halv	1/4		Bemeldte	heer	halv	1/4
	Nedervin- dinge Bye.				8	Stubye.	I	-	-
1	-	I	-	-	9	-	-	-	I
2	-	I	-	-	10	-	I	-	-
3	-	-	I	-	11	-	-	-	I
4	-	I	-	-	12	-	I	-	-
5	-	I	-	-					
6	-	I	-	-		Bordingborg			
9	-	I	-	-		Sogn.			
	Næss.					Knudsbye.			
2	-	I	-	-	1	-	I	-	-
3	-	I	-	-	2	-	I	-	-
4	-	I	-	-	3	-	I	-	-
5	-	I	-	-	4	-	I	-	-
6	-	I	-	-	5	-	I	-	-
	Herebye.				6	-	I	-	-
1	-	I	-	-	7	-	I	-	-
2	-	I	-	-	8	-	I	-	-
3 og 4	-	I	-	-	9	-	I	-	-
5	-	I	-	-	10	-	I	-	-
6	-	I	-	-					
	Stubye.					Sørborg			
1	-	I	-	-		Sogn.			
2	-	I	-	-		Castelod.			
3	-	I	-	-	1	-	I	-	-
4	-	I	-	-	2	-	I	-	-
5	-	I	-	-	3	-	I	-	-
6	-	I	-	-	4	-	I	-	-
7	-	I	-	-	5	-	I	-	-
					6	-	I	-	-

Gaardens Matriculs No.	Sogn og Bye.	Forretter			Gaardens Matriculs No.	Sogn og Bye.	Forretter		
		Heel	halv	$\frac{1}{4}$			Heel	halv	$\frac{1}{4}$
	Bemeldte Svarborg Sogn.					Bemeldte Overbindinge Bye.			
	Itemfolde Bye.				4	-	-	1	-
2	-	1	-	-	dito	-	-	1	-
4	-	1	-	-	5	-	-	1	-
5	-	1	-	-	6	-	-	1	-
	Overbindinge Bye.				7	-	-	1	-
					8	-	-	1	-
2	-	1	-	-	9	-	-	1	-
3	-	1	-	-	10	-	-	1	-
Summa							53	3	2

## No. 3.

## Munse.

## I.

Af Spænd- og Gangdage udfordres nødvendigt forrettet til  
Munse Gaard af Godslets Bønder for 1 Aar: nemlig:

	Spænd- dage.	Gang- dage.
1. Til at vense Korn, samme paa Loftet at føre, og til dets Conservation at kaste og harpe	-	14
2. Skovning med Bygningstømmer og Bogntømmer, Træerne at hugge, flække, slinge, lægge paa Saut- gelad og befordre til de Stæder, hvor det skal bruges	4	8
3. Til Brænde og Løvs Hiemskovning for Herskabet, Betientere og Forpagtere	12	12
4. Til Brændet at skære og flække, eller og Løv at skære og vogte	-	8
5. Til Kornstakkes og Halms Flytning	2	8
6. Til Vandstaders Indretning og Mensning ved Gaar- den og i Markerne	8	12

7. Huuse

	Spænd- dage.	Gang- dage.
7. Huusens og Ladegaardens Rensning, dertil	2	6
8. Til Steen og Gruus at hente til Steenbroe og Opfyldning i og omkring Gaarden, samt til Broe- læggere at oppasse, dertil behøves	6	4
9. Til Humle, Potatos og anden nyttig Avls Anlæg og Vedligeholdelse	1	2
10. Til at kaste Vandgrofter til Vandets Afledning i Markerne	..	4
11. Handtlængere ved Gaardens Reparation og Mate- rialiers Tilførsel	3	6
12. Til Fiskedammes Indretning ved Gaarden og i Markerne, samt de nu værende Damme at rense, behøves	2	4
13. Til Klapjagt i Gaardens Skove og de Marker, hvor Jagtrettighed have	..	6
14. Til de i Hovedgaardsmarkerne behøvende Veies Indretning med Indgrøftning og Opfyldning	3	6
15. Til Sættepiles Befordring og Plantning i Mar- kerne	2	4
16. Gaardens Marker at indgrave, og siden vedlige- holde, dertil	..	8
17. Til Vandets Udgravning af Barnemose, hvoraf 200 Tønder Land er tildeelt denne Gaard, som Hovedgaardstørt	..	8
18. Til Skovs Plantning og sammes Indhegning	1	2
19. Fæde-Vafrers Kiørsel til Kiøbstæderne, dertil be- høves	2	..
20. Til Flottébogne for Sælgere og Kiøbere, eget Drug, Betientere, Forpagtere og andre, samt ellers andet forefaldende Hovnings Arbeide, som ikke i Forordningens 13 §. er forbuden at anføres	3	6
Hvilket for en heel Gaard udi 1 Aar tilsammen udgjør	51	128

## 2.

Til dette Hoverie at forrette befindes til Gaarden hoveriegi-  
rende Bønder, nemlig:

a) Som forretter heel Hoverie	..	32.
b) . . . . . halv Hoverie	..	11.



## Specification

paa næstmeldte hoveeregistrerede Bønder, nemlig:

Gaardens Matrikuls No.	Sogn og Bye.	Forretter			Gaardens Matrikuls No.	Sogn og Bye.	Forretter		
		Heel	halv	$\frac{1}{4}$			Heel	halv	$\frac{1}{4}$
	Kiøng Sogn.					Sværborg			
	Gallerup					Sogn			
	Bye.					og Bye.			
1	-	I	-	-	1	-	I	-	-
2	-	I	-	-	2	-	I	-	-
3	-	I	-	-	3	-	-	I	-
4	-	I	-	-	dito	-	-	I	-
5	-	I	-	-	4	-	-	I	-
6	-	I	-	-	5	-	-	I	-
7	-	I	-	-	6	-	I	-	-
8	-	I	-	-	7	-	I	-	-
9	-	I	-	-	11	-	I	-	-
10	-	I	-	-					
11	-	I	-	-					
12	-	I	-	-		Næble Bye.			
13	-	I	-	-	4	-	I	-	-
14	-	I	-	-	5	-	I	-	-
18	-	I	-	-	6	-	I	-	-
	Røestræde.				8	-	-	I	-
1	-	I	-	-					
2	-	-	I	-		Næble Corp.			
3	-	-	I	-					
4	-	-	I	-	1	-	I	-	-
dito	-	-	I	-	2	-	I	-	-
5	-	I	-	-	3	-	I	-	-
6	-	I	-	-					
7	-	-	I	-					
8	-	-	I	-		Summa	32	11	-
9	-	I	-	-					
10	-	I	-	-					
11	-	I	-	-					

Hermed refereres det Hoverie, som til disse Hovedgaarders Hovedreparationer nødvendig udfordres, da samme ikke herunder er indbegreben, men bliver efter Forordningens 10 §. aparte at forrette, ligesom og formodes, at det bliver tilladt i fornøden Fald at fordre flere Spænd- eller Gangdage til foreskaldende Arbeide end her er anført, naar samme decourteres i andet Arbeide og Bonden altsaa ikke forretter mere, end de bestemte Spænd- og Gangdage. I øvrigt forsikkes, at Bonden ikke med overflødig Arbeide skal blive bebyrdet, da de anførte Spænd- og Gangdage, som ikke behøves skal blive ham estergivet og ansees som aftiente.

Helsing den 24 December 1776.

J. Prehn.

Hvortil kommer de ved Omreisen requirerede Oplysningsposter, der af Forvalter Prehn er opgivet saaledes:

### Rosenfeldt vedkommende.

Udi denne Gaards Rosenfeldts inddeelte 11 Marker, har en heel Gaards Bonde at faae omtrent 5 Tønder Land.

400 Læs Høe formodes til denne Hovedgaard at kunne indavles.

De fleste af Godssets Skove ligger  $\frac{1}{2}$  Mil fra Hovedgaarden, og de øvrige 1 Mil.

Bøndergodssets Nærhed ved Hovedgaarden er saaledes:

Nedervindinge Bye		$\frac{1}{4}$ Mil.
Næss	-	$\frac{1}{2}$ Mil.
Derebye	-	$\frac{1}{4}$ Mil.
Stubbye	-	1 $\frac{1}{2}$ Fierding.
Rnudsbye	-	$\frac{1}{4}$ Mil.
Kasteløb	-	$\frac{3}{4}$ Mil.
Kemkolde	-	$\frac{1}{2}$ Mil.
Ovrevindinge	-	$\frac{3}{4}$ Mil.

### Munø vedkommende.

Udi denne Hovedgaards Marker, som for nærværende Tid tildeels bruges af Bønderne, og tildeels er bortforpagtet, har en heel Gaards Bonde at faae omtrent 5 Tønder Land.

300 Læs Høe, meenes at kunne til denne Gaard avles.

Godsets Skove ligger alle 1  $\frac{1}{2}$  Mil fra Hovedgaarden, undtagen en liden Skov, som er paa Munø Land, der er Hovedgaardstørt.

Bøndergodsets Nærhed ved Hovedgaarden er saaledes:

Gallerup Bye	-	$\frac{1}{2}$ Mil.
Køestræde	-	$\frac{1}{2}$ Mil.
Sværborg	-	1 Mil.
Neble	-	$1\frac{1}{4}$ Mil.
Torp	-	$1\frac{1}{4}$ Mil.

7. I Anledning af Nedervindinge Bye fra Rosenfeldt til Iselingen henlægges, istæden for Skaverup Bye, som inddeles til Rosenfeldt, er fra Hr. Forvalter Prehn indløben Skrivelse af saadan Indhold:

### Underdanigst Promemoria.

At istæden for Skaverup, som nu fra Iselingen er henlagt til Hoberie ved Rosenfeldt, Nedervindinge Bye igjen skal forrette Hoberie til Iselingen, har jeg ei skullet undlade Deres Høvelbaarenhed herved underdanigst at indberette.

Iselingen den 23 Augusti 1777.

*J. Pehn.*

Saa snart foranførte Documenter vare samlede og andre bestemte Embedsforretninger det tillod, er Samling berammet, og som meldt i Dag

den 14 November

ved fælles Conference igiennemgaaet og overveiet enhver af de i Angivelserne anførte Poster, og i Betragtning af de ved Stæderne forefindende locale Omstændigheder og videre erholdende Oplysninger, saunt at disse nye Hoberie-Angivelser ere ligelydende med de i Aaret 1775 indgivne, til det da for Hoved- og Sædegaardene paa det forrige Bordingborgske Distrikt forfattede Hoberie-Reglement, som af Hans Kongelige Majestæt allernaadigst er confirmeret den 15 April 1776.

Ligesom og at den foretagne Forandring med at indrette 4 Hovedgaarde til 3, ikke her kan skionnes at have forøget Bøndernes Hoberie, da ei allene alle forhen 4 Godsets Bønder er henlagt at forrette Hoberie til disse 3 Gaarder, men endog at 20 Lønder frie Hovedgaardstaxt forbliver under Bøndebrug i Snerthinge, ei heller Afvigelsen fra Angivelserne, at Skaverup Byes Beboere, som anført under Iselingen, henlægges til Rosenfeldt, og Nedervindinge derimod fra Rosenfeldt til Iselingen, at udfordre noiere Bestemmelse; Saa finde vi best passende, de samme Erindringer og Anmærkninger, som ubi forrige Reglement anført, nemlig:

2. Rosen-

## 2.

## Rosensfeldt Gaard vedkommende.

1. De udi 3die Post til Husbondens og Gaardens fornødne Tilbeholdnings Hiemskovning formeenes de for hver Bonde anførte 12 Spænd- og 12 Gangdage at være formeget, og at derudi bør afgaae 4 Spænddage og 4 Gangdage for hver Mand.
2. Ligesledes formeenes at kan afgaae udi de under 5 Post til Kornstatfæs og Halms Flytning anførte 8 Gangdage, for hver Bonde 4 Gangdage.
3. Under 6 Post anføres til Vandstæders Reensning og Indretning 8 Spænddage og 12 Gangdage, som eragtes at være tilstrækkelig nok med Halvdelen, som er 4 Spænddage og 6 Gangdage.
4. 7 Post om Huuse og Ladegaardens Reensning, udgaaer fra Bestemmelsen, og forrettes uden Billetter efter Forordningens 1 og 3 §.
5. I Henseende til 8 Post, da formeenes, at naar Steenbroer i og omkring Gaarden er istandsat, som forrettes uden Billetter efter Forordningens 10 §, saa behøves til Vedligeholdelsen allene 1 Spænddag og 2 Gangdage.
6. Tiden Potatos og anden nyttig Avlsdrift henhører under Forordningens 1 §, saa formeenes til Humle-Avlingens Drift at være nok  $\frac{1}{2}$  Spænd- og 1 Gangdag.
7. De under 10 Post til Vandets Afledning i Markerne anførte 4 Gangdage, udgaaer og henhører under Avlingens Drift efter Forordningens 1 §. og forrettes uden Billetter.
8. 12te Post udgaaer, da Fiskedammes Indretning og Vedligeholdelse er uden for Hoberiet.
9. De udi 13de Post til Klapjagt anførte 6 Gangdage, udgaaer fra Bestemmelsen, da saadant forrettes i Følge Skov- og Jagtforordningerne.
10. Veies Istandsættelse udi Hovedgaardsmarkerne forrettes uden Billetter efter Forordningens 1 og 4 §. og udgaaer saaledes 14 Post.
11. Med Sættepiles Plantning haves samme Beskaffenhed, som næstmeldt, hvorfor 15de Post udgaaer.
12. 16de Post udgaaer, da Hovedgaardens Markernes Indhegning og Vedligeholdelse henhører under Forordningens 1 §.
13. Vandets Udgravning af Barnemosen er Bestemmelsen uvedkommende, hvorfor 12 Post udgaaer.
14. Skovs Plantning ic. er uden for de Poster, som Forordningens 6 §. befaler at bestemme, og forrettes i Følge Skovforordningen, hvorfor 18 Post udgaaer.

15. Til Flotning efter Forordningens 6 §. reserveres i fornøden Tilfælde 3 Spænd- og 1 Gangdag.

Det øvrige udi 20de Post, som alt for ubestemt og arbitraire fordret, bortfalder.

Efter saadan Forandring bliver altsaa

## Rosensfeldts Gaards Godfers

### Arilige Hoverie-Reglement

for hver heel Hoveriegiørende Bonde saaledes:

	Spænd- dage.	Gang- dage.
1. Til Kornets Reensning ic. . . . .	- -	14
2. Skovning med Bygningstømmer og Bogntømmer . . .	4	8
3. Til Brænde og Løvs Hiemskovning . . . . .	8	8
4. Til Brændet at fiære og stække, eller Løv at fiære og røgte . . . . .	- -	8
5. Til Kornstakkes og Halms Flytning . . . . .	2	4
6. Vandstæders Indretning og Reensning . . . . .	4	6
7. Humle-Udvingens Drift . . . . .	$\frac{1}{2}$	1
8. Steen og Gruus til Broers Vedligeholdelse . . . . .	1	2
9. Handlangere til Gaardens Reparation og Materia- liers Tilførsel . . . . .	3	6
10. Føde-Vaahrs Transport til Kisebæderne . . . . .	2	- -
11. Til Flytning reserveres 3 Spænd- og 1 Gangdag.		
Tilsammen	24 $\frac{1}{2}$	57

Skaverup Byes 7 Gaarde henlægges til denne Hovedgaard, istædet for Nedervindinge Byes 6 $\frac{1}{2}$  Gaarde inddeles under Iselingen.

### 3.

## Munø Gaard vedkommende.

Med denne Gaards Hoverie-Angivelse, haver det samme Beskaffenhed, som ved No. 2 anført er, saavel i Henseende til angivende Arbejde, som beregnede Spænd- og Gangdage; Naar derfor fradrages de ved No. 1. anførte Udsættelser, bliver

## Munø Gaards Godfers

### Arilige Hoverie-Reglement

for hver heel Hoveriegiørende Bonde saaledes:

1. Til

	Spænd- dage.	Gang- dage.
1. Til Kornets Reensning u. . . . .	- -	14
2. Skovning med Bygnings- og Bogntømmer . . . . .	4	8
3. Til Brænde- og Tørve-Hiemsklodning . . . . .	8	8
4. Til Brændet at skære og flække, eller Tord at skære og røgte . . . . .	- -	8
5. Til Kornstakkes og Halms Flytning . . . . .	2	4
6. Vandstæders Indretning og Reensning . . . . .	4	6
7. Steen og Gruus til Broers Vedligeholdelse . . . . .	1	2
8. Til Humleavlingens Drift . . . . .	$\frac{1}{2}$	1
9. Handflangere til Gaardens Reparation og Materia- liers Tilførsel . . . . .	3	6
10. Fæde-Varens Transport til Risbstæberne . . . . .	2	- -
11. Til Flytning for Sælgere, Risbere, reserveres naar behøves 3 Spænd- og 1 Gangdag.		
Tilsammen	24 $\frac{1}{2}$	57

Saaledes er forestaaende Hovorie-Reglement ved enhver af de tvende Hoved- og Sædegaarde Hr. Conferenceraad Baron Iselin tilhørende paa det forrige Bordingborgske District udi Bordingborg Amt, indrettet og forfattet af os underskrevne som anbefalet og tilforordnede paa de afgivne Forslage om hvad Hovorie uden for Aolingsens Hovedbedrifter, der skulle behøves, som saa meget mueligt er paa hvert Sted undersøgt, og der efter Omstændighederne overlagt, samt ansat efter hvad billigt har kunnet eragtes af hvert Godses Bønder, for hvert heel Gaard, og de mindre af halve eller fjerdedeelse proportionaliter at forrette aarlig i nødvendig Hovories-Tienester af de Slags, hvorfor Bonden efter allerhoistbemeldte nye Hovorie-Forordning kan tilkomme at gives Biletter; Videre eller mere skulle Bønderne ikke være pligtige at forrette; og om Bonden ved Aarets Udgang kunde endda være noget skyldig, bør det dog et paalægges noget efterstaaende af Spænd- eller Gangdage i det følgende Aar at forrette; ligesom og med disse Slags løbende Vegter og Arbeide lempes efter de beleiligste Tider, som det kan forrettes og paakræves, at han i den Tid, han har med det vigtigste Aolings-Arbeide at gjøre, som i Møie-, Sæde- og Høstetider, kunne saa meget mueligt er, være frie for andet, og ikke tages derfra til Skade for baade sig selv og sit Herskab, hvilket alt maatte erindres og forklares paa de allernaadigst anbefalede specielle Hovorie-Reglementer, som bliver at vedhæfte Bøndernes Fæstebreve, ligesom og derpaa betegnes Forordningens 10 Articul, at det bliver hans Pligt at tage Deel i de der

nævnte Kiorseleer og Haandarbeide, naar forefalder, efter aparte behrigh  
 Liigning paa ethvert Gods, saavel som og efter den 14 Articul's Slut-  
 ning i Nødsfald at hielpe ved Udslingens Drift, hvor een eller anden  
 Bonde er sat ud af Stand til det eene at kunne overkomme til rette  
 Tider; alt uden Hoverie-Billetter. Hvad ellers udi Angivelserne er  
 gjort Anslag paa, til noget bestemt Hoverie, saasom Veieshyener og  
 deslige, da (uden at tale om de offentlige Konge- og Landveie, som  
 efter de kongelige allernaadigste Anordninger er sit særdeles bestemte  
 Verk, og har sine egne Inddeellinger) er det og noget, som tillige til  
 publici Tieneste, med de nødvendige Veie imellem Bye og Bye, samt  
 Byer og Hovedgaarde, henhører og bør, efter Nødvendighed holdes ved-  
 lige, efter Loven og Politie-Anordninger, uden at regnes som Hoverie,  
 og falder paa Byens Indbyggere samlet af alle Lodseieres Bønder, med  
 deslige offentlige Veie paa hver Byes Grunde, og i Hovmarkerne, af  
 hver Gods's Bønder, som er for dem det meste til deres egen Færdsel.

Ligesaa erindres om Tieneste ved Skov- og Jagtvæsenet, at der-  
 med bliver at forholde efter de kongelige allernaadigste Skov- og Jagt-  
 forordninger, saavidt kan være Bønderne paalagt at forrette.

Endogsaa kommer i Betragtning, at hvad Aaers Reensning og  
 Moesers Udgravning angaar, da henhører det til de kongelige aller-  
 naadigste Anordninger til Landvæsenets Forbedring, og ikke til noget  
 Hoverie, som det der er til Landboe fælles Nytte for alle i paagrænd-  
 sende og deeltagende Byer, under adskillige Eiere og fællesviis at  
 forrette.

Til Slutning, om ved nogen Hovedgaard foretages nye Ind-  
 retning med Afdeellinger udi Hovedgaards-Markerne, da ville dette hen-  
 høre til Forordningens 4de Articul, og enhver Bonde tilmaales sin An-  
 deel ved rigtig Liigning efter sin Gaards Størrelse, ligesom med de an-  
 dre Hovgaarder uden Billetter.

Nestved den 14 November 1777.

*J. R. Bielke.*

*A. Badstuber.*

*J. Riech.*

(L. S.)

(L. S.)

(L. S.)

Foruden den Anmærkning, som under 13 April 1776 her udi Kammeret er bleven paategnet det forhen under 18 September 1775 forfattede og den 15 April 1776 allernaadigst confirmerede Reglement, saaledes lydende:

At hvor nogle Dage i de af Jordegods-Eierne til et eller andet tilladeligt Hovarbeide forlangte Spænd- og Gangdage af Amtmanden og de landkyndige Mænd ved Reglementeringen ere af-fortede, skal det dog være Proprietairen usormcent, for at faae det nødvendige Hovarbeide forrettet, at fordre af Bonden det fulde Antal til hvert Slags tilladeligt Arbeide forlangte Dage; hvorimod de Spænd- og Gangdage, som fra et eller andet Slags Arbeide aarlig maatte overskyde, aldeles ikke til andet end det Arbeide, hvorfor samme Dage ere ansatte, maae anvendes, ei heller føres Bonden til Regning paa det følgende Aar, eller nogen Equivalent af ham derfor fordres, men det fulde anførte Antal Dage, skal ved hvert Aars Udgang ansees som ganske aftiente.

Vide vi for Resten ved denne Hoverie-Protocol intet videre allerunderdanigst at erindre, naar allene iagttages, at Byen Skaderup i Sværborg Sogn, som i Angivelsen er anført under Godset Iselingen, henlægges herefter at forrette Hoverie til Hovedgaarden Rosensfeldt, og at derimod Byen Nedervindinge i Castrup Sogn, som sammesteds under dette sidste Gods er anført, herefter forretter Hoverie til Iseling Gaard.

Saaledes henstilles denne Hoverie-Protocol allerunderdanigst til Deres Majestæts allernaadigste Confirmation.

Kentekammeret den 9 May 1778.

Moltke.                      Bardenfleth.                      Berner.                      Erichsen.

Morup.                      Klagenberg.                      Coldt.                      Kollé.

Schiønning.                      Engelbrecht.                      Hansen.

---

Wormskjold.



Med de af Borens Rentekammer forestillede og herpaa tegnede Erindringer, som allernaadigst bifaldes, skal det i denne Protocol anførte Hove-rie bestandig forblive, som et uryggeligt Hove-rie-Reglement, til allerunderdanigst Efterretning og Efterlevelse for ethvert af indbemeldte 3de Jordegodsfers Eiere og Bønder, som herved af Os allernaadigst confirmeres, og hvorimod det forhen under 15 April 1776 allernaadigst confirmerede Regle-ment aldeles ophæves og tilintetgjøres. Skrevet paa Bort Slot Christiansborg ndi Borens Kongelige Residentsstad Kiø-benhavn den 11 May 1778.

Under Borens Kongelige Haand og Segl

CHRISTIAN REX

(L. S.)

---

Moltke.

Bardenfleth.

Berner.

Erichsen.

---

Wormskjold.

---

Extractens Rigtighed vedstaaer

J. R. Bielke.